

KELET.

POLITIKAI ES KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetési díjak

Hatszor hasábozott garmond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos Stadt Stabenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 86.) Hasenstein és Vogler (Wallfischgasse 10.) End. Mosse Publicistische Bureau Budapest. Hasenstein és Vogler hirdetés közv. irodája. Weiss mér hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest szervitátor 5. sz.

Nyiltéri czikkék

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Szerkesztői szállás:

Főttér 4-ik szám hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az új hitelművelet és köteles-ségünk.

(Sr.) Oly kedvező fogadtatásban részesül a bel- és külföldön az új kölcsön, hogy annak sikere iránt alapos reményt táplálhatunk. Pedig valljuk meg az igazat, az aránylag enyhébb üzleti viszonyok pillanatnyi kedvezőbb kilátása, csak egy Silberblick, melyet könyyen elhomályosít egy rossz esata vagy valamely európai bank kamatlábainak felemelése. De e tekintetben biztat a remény, hogy azon hatalmas bankár-csoport, mely a kibocsátást kezébe vette és az ország kötelesség-szerű, de egyszersmint érdekéből folyó támogatása sikerre fog vezetni, a háború és üzleti konjekturák miatt okozott nagy nehézségek és saját eddigi adósságaink, illetőleg hitelműveleink által képzett akadályok dacára. Mert, jól jegyezzük meg, hogy sokféle feltételek, sorsolás, törlesztés vagy éppen 5 évi visszafizetésre felvett kölcsöneink képezik a legnagyobb akadályt hitelünk azon és tisztán európai, biztos alakjának érvényesítésében, melyet a rente képvisel. Vasnyesülésében, melyet a rente képvisel. Vasnyesülésében, melyet a rente képvisel. Vasnyesülésében, melyet a rente képvisel.

De ha a külföld a követelés előtt megtehajt, a mennyiben leghatalmasabb bankár-csoportja vállalkozott annak a külpiacokon való realizálására; reméljük, hogy Magyarország lakossága is lesz, saját hazája, jövője és fizetés képessége iránt annyi bizalommal, mennyit a külföld tanusit. Ezt parancsolja neki a hitelművelet célja és tanácsolja saját érdeke.

Egyik legnagyobb bajunk volt, úgy államháztartásunkban, mint közgazdaságunkban: hogy tulságos befektetéseket tettünk és ezek fenntartására, dacára annak, hogy örökre vagy legalább hosszú időre lekötött tőkéket képviseltek — törlesztéssel vagy éppen rövid időn visszafizetendő függő adósságokat csináltunk. Az államháztartásban okozta e bajt — a gondatlan pénzügyi politika; a magánháztartásban — a forgótőke hiánya. A kinek volt pénze, földet vett vagy hypothekára adta és mikor megszorult, nem tudott magán segí-

A „KELET” TÁRCZÁJA.

KARCOZOLATOK

a közelmúltból.

Daudet Alfouz-tól.

III.

A kis pástétomok.

I.

(Folytatás.)

Egyszerre csak nagy tömeg támadt a tömeg között, s a köztársaság szeme fényei dalolva rohamos léptekben, vonultak végig az uton. Tizenkét-tizenöt éves utca-szabancok voltak, hátultólükkel felfegyverkezve, nagy csizmában, derekukon piros övvel, s fpp oly búsán arra, hogy katonáknak vannak öltözve, mint mikor farsang végén papir süvegben, bohóc ruhában szaladgálnak a kis pástétomosok, a sok lökdösés közepett, csak nagy bajjal birta megtartani az egyensúlyt, de ő és sötéményes doboza, oly sikamlós pályát futottak meg már több ízben télen a jeges uton, annyiszor sodorta őket magával a járdát elzáró tömeg, hogy a kis pástétomok beérték most is csak az ijedséggel.

teni; csinált uszorás, vagy váltó-adósságot, megakadt, tönkre jutott, gyakran azért, mert szerzett. Igen, mert a biztos befektetési papirokat külföldre hagytuk menni és így sem magunkon nem tudtunk segíteni, sem megakadályozni azt, hogy az országból a pénz ki-menjen.

Most az állam segíteni akar magán az által, hogy lebegő adósságát konsolidálja, még pedig törlesztési és visszafizetési kötelességgel nem járó rentévé; ha ezután a külfölddel egyenlő alapra fektetjük hitelünket és minden pénzpiac rendelkezésünkre lesz, ez a legbiztosabb eszköz lesz hitelünk és ez által államháztartásunk konsolidációjára. Másfelől: ugyancsak a kölcsön által nyújt alkalmat az állam a polgároknak arra, hogy ideiglenes fellegüket örök időkre, biztosan elhelyezzék és maguknak ingó tőkét biztosítsanak. Sok állami és magán gazdasági fennakadást, sőt talán catastrophát lehet ezután megakadályozni. Bizonyítja Franciaország példája. Ha a francia hadi-kárpótás fedezetére nincsen (nem csak belföldi, de) olasz rentéje nagy mennyiségben; akkor a hadisereg okvetlenül eladósodásra és ingatlan elpazarlásra vezetett volna. De e helyett annyi megtakarított tőke volt az országban, hogy magának tartta meg az új adósságot is, melyet 43-szorosan irtak volt alá, bel- és külföldön. És most is, azóta is: kereskedelmi mérlege meg nem romlott, pénzforgalma bő, a változás csak az, hogy újabb 5 milliárddal tartozik az állam — saját polgárainak; a pénz külföldre nem megy.

E példa szolgáljon intésül és buzdítól azon nagy operatívban, mely előttünk áll. Az elhelyezés biztos, jó, mert csaknem 7½%-al jár — és egy nagy állam, valamint közgazdasági célt mozdit elő!

A járadék-kölcsön aláírására folyton érkeznek az előleges bejelentések. Ujjában — mint a „P. N.” értesül — Samassa János egri érsek 30.000, gr. Péchy Manó 20.000, Kugler János ügyvéd 20.000, Somssich Pál képviselő 10.000, Kállay Béni képviselő 10.000, Schnitzer J. szerkesztő 10.000, Vágner Károly min. tanácsos 8.000, Bródy Zsigmond szerk. 7.000, Karl Henrik kávé 5.000, Chörin Zs. szerk. 4.000, Vámbéry Árpád 2.000, Kovácsy Sándor min. titkár 2.000, Csávolszky Lajos képviselő 2.000, Hunfalvy Pál tanár 1.000 frtnyi aláírást jelentettek be.

— Franciaországban a kormány még nem tette közzé a hivatalos jelöltek névsorát. A jelöltek arányait azonban mégis pontosan át lehet tekinteni. A republikánusok 526 kerületben törekednek mandatumhoz jutni; 7 kerületben nem állítanak föl jelöltet. 6 helyen több republikánus jelölt versenyeggyással, de meg van állapítva, hogy minden versenytárs visszalép.

Szerencsétlenségre e tolongás, e vigdalok, a szép vörös övek látása, a bámulat, a kíváncsiság egészen felvillanyozták a kis tanoncokat, s nagy kedve kerekedett, ily szép társasággal még tovább is egy úton haladni, s a nélkül, hogy észre vennék háta mögött hagyva a város házát, s a Saint-Louis-ba vezető hidakat, hagyta magát tovább sodortatni ez örült menet által, maga sem tudva hová, mint felkapott por a szél szárnyain.

II.

Legalább huszonöt év óta szokás volt Bonnicarénál, vasárnaponként kis pástétomokat enni. Délben pont tizenkét órakor, midőn az egész család — apraja nagyja — össze volt gyűlve a szalonban, egy élénk és vigan hangzó csepegytűszó minden ajkra e felkiáltást csál:

Ah! itt van a kis pástétomos!

Ekkor nagy nyüzsgés s székek huzogatása támadt, s vasárnap diszben, gyermekek örömujongása közt gyűlt a boldog család a terített asztal köré, hol készen várta őket ezüst tálcán, az ékesen felhalmazott sütemény.

Ez említett napon a csepegytű hangja nem szólt meg, Bonnicar ur felbosszankodva tekintett a régi fali-órára, mely felett búsán trónolt egy kitömött saskeselyű, s mely életében nem sietett sem nem késett soha egy percet is. A gyermekek ásitozva néztek ki az ablakon, szemmelartva az utca-szegletet, honnét elő szokott bukkanni a kis pástétomos fiú. A beszélgetés csak vonatva folyt; s az éhséggel, mely a tizenkettődik óra kongásánál oly követelőn lép előtérbe, az ebédlő-termet nagyon és nagyra, na-

annak a javára, a ki az első választásnál a legtöbb szavazatot kapja. A kormány 48 kerületben nem állított föl jelölteket; 21 helyen a kormánypárti jelöltek egymással versenyeznek. 50 kerületben nagy fáradsággal kivitték, hogy a bonapartista jelöltek a legitimisták javára, vagy megfordítva visszaléptek.

— A tegnapielőtti tözséden számítások tétettek arra, hogy a magyar aranyjáradék kölcsönre Budapesten körülbelül mennyi aláírásra lehet számolni. A legilletékesebb vélemények szerint 10—12 millió forintnyi aláírás várható Budapesten; az egész országból pedig együtt 15—18 millió. Ezen összeg lényegesen túlhalad minden várakozást, kivált, ha tekintetbe vesszük, mily érzéketlen volt eddig minden üzlet iránt a magyar közönség.

A székelýföldi mozgalom.

Kézdi-Vásárhely, oct. 4. 1877.

A brassói újság szept. 31-ikén megjelent száma, a nagy hólyaggá felfűt, „székely mozgalmakról” egy cikket hozott ily czim alatt: „Blutiges Kampf in Kézdivásárhely” „elöadja, hogy a K-Vásárhelyre szept. 29-én megérkezett zászlóalj a kézdivásárhelyi polgárság által megtámadtatott, s a katonaság részéről negyven halott esett, mire a zászlóalj a szomszéd Torjára vonult, míg Brassóból távirati uton erősítet kapt, tehát már vér foly. Nem vagyunk képesek eléggé keményen fejezni ki magunkat, ezen durva sensationális hír közvélekedésére, azon midőn e koholmány minden alapelvétől rosz akaratból folyó tendenzia. A közönség ítélje meg a néni ezen eljárását érdeme szerint. Mert ez a legdurvább koholmány, a miről Gött ur igen könyyen meggyőződhetett volna, a 8 mérföldi távolságban felfigyelhet ily eseményről távirat útján, mely Brassóval folytonos összeköttetésben van, ha maga is ezútdőkosan nem kívánta volna az alapelvétől koholmányt tovább terjeszteni, s lapjában elküldeni még a külföldre is, hová a czáfolat el nem hat. Ez eljárást lehetetlen a tudatlanságnak róni fel, sokkal inkább tulajdonítható ez a lelkiismeretlen roszakaratnak, mely ily meggyalázó szennyfolttal akarta az ország és külföld előtt megbélyegezni Kézdi-Vásárhely értelmes és képzelt mozgalomtól magát távol tartó lelkes polgárságát, mely az érkezendő katonaság eleibe a honvéd tisztikarral tömegesen ment ki, s a legnagyobb bizalommal s barátsággal fogadta érkező honfitársait. Lehetetlen rosz akaratnak nem tulajdonítani e törekvést azon józan gondolkodású polgársággal szemben, mely a pretendált mozgalmról tulajdonképpen csak akkor vett tudomást, egy kettő kivételével, mikor az elfogatások megindultak, s mikor a katonaság megérkezett, sőt a legnagyobb része akkor sem tudván a dologról, azon feltervésnek adott hitelt, lekének egész örömeivel, hogy már megindult a mozgósítás a törökök javára, s az Ojtozon át bevonuló sereg

gyon szomorú kinézésének tüntette fel, a kamuka abroszon csillogó ódon ezüst nemű, s a tányérok mellett forog ablakban ékesen felállított hófehér asztalkendő daczára.

Már több ízben bejött az öreg gazdaszszony s aggodalmas areczsal sugta urának: „a sült elszárad”, a galuska igen elfő. De Bonnicar ur makacsul ragaszkodott ahoz, hogy míg a kis pástétomok meg nem érkeznek, nem ül asztalhoz, s dühbejőve Sureau ellen, elhatározta, hogy személyesen fog utánnézni, mit jelentsen e hallatlan késedelem.

Midőn kilépett a kapun, nagy haraggal csapkodva pálcájával a követet, szomszédjai oda intették őt.

Vigyázzon magára Bonnicar ur. . . azt mondják, hogy a versailleak benn vannak Párisban.

De ő mit sem akart hallani, még a puska ropogást sem, mely Neuilly felől mind jobban közeledett, de még a város házátló odáig hangzó vészgyulobásokkal sem, melyek megrezgették a városrész minden ablakláblait.

— Oh ez a Sureau . . . ez a Sureau! . . . S a gyors menés hevében elkezdett beszélni magában, s képzeletben már ott látta magát a pástétomsütő boltja előtt, pálcájával boszusan csapkodva a szekrények üveg ablakait, s a sütemény nyel megrakott tányérokat. A Fülöp-Lajos hid torlaszai haragját ketté vágta. Valami vadkinézésű felkelőkre bukkant ott, kik a felszakgattott követelen hason feküdve sütkéreztek a napon.

kemény napokat fog okozni a muszka seregnek. Az értelmesebb rész pedig a megjött katonasággal és tisztjeivel con amore mosolygott az ekkorára felfűt expedicionális hólyag felett.

Nem folyt biz itt semmi vér, s még csak idegenkedés sincs a polgárság részéről a katonasággal szemben, sőt, ha az elszállásolás nyomorúságával nem érné a polgárságot a legnagyobb örömmel venné, ha az egész ezred ide szolgáltatnék. Azt azonban, hogy a második zászlóalj, mely e hó 2-án érkezett a városba, miért kellett oly nyakra főre hozatni, hogy Brassóból szekereken hozták, senki sem érlette.

Hogy ezen sietség nem volt indokolva, azt hiszem az ezred tisztelt parancsnoka személyesen meggyőződött róla, midőn látta, hogy a megérkezett katonákat a polgárság a piacon szeretettel és bizalommal fogadta. Hol van tehát itt az expedicionális elem, vagy forradalmi tendenzia, miről a „Fremdenblatt” oly nagy bölcsességgel elmélkedett, hihetőleg vagy egy brassói újság féle tudósítás után. De ha az ezred érdemes parancsnoka meg nem győződött volna, akkor meggyőződhetett a ma itt levő honvédelmi miniszter s kerületi honvéd parancsnok, hogy itten minden nyugodt, békés, s az ide hozott tábornak nincs kívül hadakozni, ha ugyan nincs szándéka a Kárpátonkon túl lévő muszkákat hátra megtámadni, mert itt sehol sem található, sem a katonaságnak, sem a fennálló rendszernek ellensége. Nem tudjuk ugyan, hogy a miniszter ur, ki 5-én indul tőlünk Csikba, minő meggyőződést viszen magával, midőn csak hivatalos körökben mozgott, s a hivatalos tulbulugóság könnyen adhat, mint először, ugy most is, tév felvilágosítást, azonban, ha nem hivatalos egyénektől is kért volna ez ügyben magának felvilágosítást, azt hiszem, könnyen megszerezhetné volna magának azon meggyőződést, hogy itt a kormány csak képzelt ellenséggel áll szemben, s az a temérdek kiadás, mibe e humberg került, megtakarítható volna az államérdek veszélyeztetése nélkül, s nem volt szükség megutaztatni előbb a zsandár parancsnokot, azután a honvéd parancsnokot, egy ezred katonaságot, s végül magát a honvédelmi minisztert csak azért, hogy mindezek személyesen lássák és meggyőződjenek róla, hogy az indított hadjárat a szelek ellen harcolhat, de más ellent nem talál, vagy hogy lássák Kézdivásárhely és Háromszék szorgalmas munkás népét, miként fut, fárads és küzd napestig, hogy családját fentarthassa s megkereshesse az adót.

Az ügyész ur szorgalmasan folytatja kutatását, de a már megirtakon kívül mások nem fogattak el.

A lapok mily balga és sokszor ellentmondó dolgokat hoznak ez ügy felett, csodálkozunk kell felette, s azt hisszük, leginkább abban rejlik, hogy a mozgalom elején a távirat el volt zárva a lapok tudósítása előtt, ma azonban nem tudjuk, az itt lévő honvédelmi miniszter vagy egyébennet jött rendeletre megnyílt, de mi haszna, ha már csaknem egész Európa lapjai telvék tarkább-

— Hova, hova polgártárs? . .

A polgártárs elmondta mi járatban van, de a kis pástétomok története nagyon gyanusnak tetszett előttük, annyival inkább, hogy Bonnicar ur vasárnapi szép kabátjába volt öltözve szemén aranyfogalványu szemüvegével, s egész külseje egy vén reakciónáriust engedett benne sejtetni.

— Ez kém! szoltak a polgártársak, Rigault-hoz kell őt küldeni.

Mire négy, mindenre kész férfiú, kik nem bánták, ha odahagyhatják kissé a torlaszokat, kivált a többi közül s kezdtek magok előtt lökdösni a szegény elképpett embert.

Nem tudom mit tettek, mit nem, elég hogy oly jól végeztek dolgokat, hogy egy fél óra múlva valamennyien össze voltak fogdosva a sorkatonaság által, s egy hosszú sor fogoly élére állítva, indították őket Versaille felé. Bonnicar ur, mind jobban, jobban szabadkozott ez eljárás ellen, hadonázott pálcájával, s századszor is elbeszélte történetét.

— Szerencsétlenségére, ez a pástétomokról elmesélt történet annyira nevétségesnek, annyira hihetlenné tetszett e nagy zavargások, e felfordultság közepette, hogy a katonatisztek csak nevétek szavait.

Jól van, jól, öregem . . . Majd kikérdezik Versaille-ban.

S a puskatűzeléstől még most is füstölő elisé-i mezőkön keresztül, elhúzódott a hosszú menet két sor katonaság között.

III.

A foglyok összével mentek tömötten összeállított sorokban. Hogy megvédjék a menetet az

nál-tarkább tudósításokkal, hozzávetésekkel és elmékedésekkel.

En részemről saját észleleteim után most is a mondó vagyok, hogy mindezen nagy apparatus, mi ez ügyben történt, biztosan elmaradhatott volna: mert miután a fegyverek és löszerek ellettek kobozva, ez az egész eszeveszett expeditió, melyet hazánk legjelesebb katonai talentuma is, párisi táviratában oly könnyen elítélt, Háromszék polgárságának józan ítélletén megtörve, önmagától is dugába dőlt volna, s így meg lett volna kímélve az ország az izgalomtól, a melybe esett ez eljárás, s a lapok ferde értelmitése által.

Legfájdalmasabb a dologban, hogy Kézdivásárhely városa és polgársága, melynek a józan értelem és tiszta hazafiság volt jelleme, a multhón s esorbitatlan az ma is, mégis bűnbakként áll a magyar józan közvélemény és jójournalistika előtt, holott polgárságából egy-kettő alig tudott ez ügyről valamit, mégis most nyögnie kell ártatlanul a katonai házankénti elszállásolás terhes igája alatt.

Cs.-Sz. ered. 1877. okt. 5.

Tisztelt szerkesztő ur! Szeptember 29-én azon meglepő hirt vettük, hogy Balázs Lajos kászoni birtokost fegyverszállítások gyanujából elfogták. Kezdetben nem adtunk hitelt e hírek, de kétségeinket csakhamar eloszlatá egy másik hasonló eset: Gál Endre csik-szeredai ügyvédet f. hó 1-én békés családi tűzhelyéről jcsendör szuro-nyok között elhuzozolák, szintén fegyverszállítás gyanujából. Ugyan e sors ére f. hó 3-án Gál Endrének két Kászomban lakó fivérét is.

Nem tudjuk mennyiben terhelheti illeteket a fegyverszállítási merénylet, vagy székelý-török legio toborzása? de annyi áll: hogy e meglepetések nagy izgatottságra ejtettek bennünket; minden perczen félünk újabb befogatásoktól.

Tegnap délben egy század huszárság érkezett Brassó felől Csik-Taplóczára, ma pedig egy zászlóalj sorkatonaság is érkezézőjében van. Utóbbiak Szeredában, fognak állomásozni. És mindezek — úgy látszik — a fentebbi események consequentiái.

r. l.

A „Közvélemény” a következő érdekes leleplezéseket közli:

A Romániába (illetőleg Moldvába) betörtendő csapat az előzetes dispoziciók szerint csupán 2000 emberből — s pedig gyalogságból és lovaságból — állt volna: Az utóbbi mintegy 300 főre volt tervezve. A gyalogság fegyverze Wázipuskából és régi szerkezetű szuronyból, a lovaság (osztrák) lovassági kardból, Wörndi-karabélyból és igen jó szerkezetű revolverből állt volna. Egyenruhával nem bírt volna a csapat. Megkülönböztető jelvény gyanánt a fez szolgált volna. A csapat tagjai közönségesen fővegen szándékoztak átélpni a határt s a fezet csak oláh területen tették volna föl. Minthogy tűzérsséggel nem bírt volna a csapat, az ellenséges lovaság sakkban tartása hadi röppentyűk (Congréve rendszere szerint) voltak tervbe írva. Ily röppentyűk

elszédéstől, kényszerítették őket karonfogva menni egymás mellett; s e nagy embecsorda, a mint így gázolt az országot porában, oly zajt csinált, mint nagy zivataros esőhullás.

A szerencsétlen Bonnicar azt vélte tán álmodik. Izzadva, szuszogva, főlelem s fáradságtól elbódultan, vonszolta magát a hosszú sor élén, két vén boszorkánós között, kik pálinka s petroleum szagtól gözölögtek: s folyást hallhatták e szavak ismétlését, a „pástétom-sütő, kis pástétomok” melyek mindegyre ismétlődtek feljajdulásaiban, azt hitték a körülte levők, hogy megbólandult.

Annai igaz is, hogy a szegény ember feje nem volt egészen helyt.

Utközben, a mint le s fel haladtak lejtőn hegyen, midőn a sorok kissé meglazultak, nem úgy rémlett-e neki, mintha ott a távolban a felvert porfelleg között, a Sureau kis süttő inasát látná, fehér ujjasában, feje sapkájával fel-feltűnedezni? És ezt legalább tisztáz is egymásután! ez a villámszerű kis fejez tümenény, ugy bujdoskolt szemei előtt, mintha csak boszszantani akarná őt, s azután ismét eltűnt a sok egyenruha, blouse és rongyos öltöny mögében.

Végre napnyugtakor megérkeztek Versaille-ba; s midőn a tömeg megpillantotta ezt a szemüveges öreg urat, porosan, gyűrött ruhában, ijedt képpel, mindenki találgatta kilitét, s felváltva kapta egy-egy gazember díszes nevét.

(Folyt. köv.)

let kijavítása tárgyában Villa Péter 780 frtos ajánlata fogadtatott el. A zene-conservatorium kérésére a bizottság az emeletben hátul levő két szobát 100 frt évi bérletre átengedte, Duchony és Orbán József bérlet iránti ajánlatai, — mivel az ügy eléggé előkészítve nem volt — dr. Haller indítványára véleményes jelentéstételre a jogi szakosztálynak adatik ki. A lóállítási bizottság elnökévé Magyar Mihály tanácsos választott meg a tanács elöljáróságára. A színművészeti elöljáróság a felmentés kiadatván, egyik számadás pedig a jogi szakosztályhoz utasítottán. Végül a bizottság helyeslő tudomásul vette a tanács azon intézkedését, hogy a monostori anyagát kiépítésének gyorsabb bevégezése céljából a munkáért megkészeztetve. Ezzel az ülés szétoszlott. Ma folytatja tanácskozásait.

— **Nemzeti színház.** „Gr. Dormándi Kálmán di Kálmán”. Eredeti szomorujáték 5 felvonásban; írta Bercsényi Béla. Ez volt az ujdonság címe, mely szombaton nem igen nagy közönség előtt, nálunk szíre került. Bercsényi Béla jó színész s az emlékező tehetsége is nagyon. Ez az utóbbi jó tulajdonságainak nyomai nagyon is meglátszanak „eredeti” szomorujátékán, mely csupa reminiscenciákban van öszetékölve francia minták után. Egy férj, ki megcsalja nejét, egy nagyvilági, üres keblű kaczer özege, ki nek éppen ezt a nős férfit jó kedve behálózni; egy nemesen szenvedő feleség, ki szászor is meg bocsát tévelygő férjének csak hogy a botrányt kerülje; egy roiré; a darab végén egy párba; egy csomó fölösleges fecsegés, egy csomó még fölöslegesebb mellékszereplők részéről: im ez röviden Bercsényi Béla „eredeti” tragoediája, melynek sovány meséjével éppen öt felvonáson át el tudja traktálni a nézőt. S ha igazságosak akarunk lenni, meg kell tallanunk, hogy nem éppen unalmas; s egy-két ügyesen kidolgozott jelenet, egy-két hatásos mozzanat (p. o. az, hogy Irma a végett, hogy kis fiát, elvő férje ne szakítassa le kebléről: azt törvénytelennek mondja, a hintázás, stb.) néhány mellék-személy (Teréz, gr. Cziney, a rendőrbiztos, br. Pálfausi) jellemében egy-két sikerült, találó vonás: mindez ellensúlyozza a különben szerkesztileg és tragikailag egyaránt gyöngyös művet, s ha nem biztosít is számára valami nagy sikert, de mindenesetre többet, mint pusztá sucs d'estime-t. A mi az előadást illeti: ez sem emelkedett felül a mindennapi kötelességszerű munkán, amiben természetesen nem annyira a szereplők, mint inkább a darab maga a legnagyobb hibás. Kimagasló, u. n. hatásos szerep úgy szólva egyetlenegy sícs az egész műben; maga a czimszerep sem nyújt sok anyagot a feldolgozásra, a többiek pedig épen elmosódott, alakatlan alakok. Még legtöbbet lehet produkálni Thekla szerepében, mely kétségtelenül inkább talál D. Korácsné asszony egyéniségéhez, mint egy tragikái szerep, de azért nem tudta még sem egészen kizsákmányolni, ami azonban nem akarja éppen azt jelenteni, mintha ne áldotta volna meg tényleg a helyét. A czimszerep Szacsay kezében volt, ki egy pár csinos jelenetet mutatott be abban, éppen mint Boér E. assz. az Irma szerepében. Szombathelyi ur (Pálfausi) és Ditróné (Teréz) igen kedvesen játszták le kis szerepüket. A többiek közül Kassai emelkedett ki a rendőrbiztos furcsa alakjában.

— **A császári ottoman főkonzultatustól** Budapest, 1877. október hó 5-ikéről a következő sorokat vettük: „A császári ottoman főkonzultatust Budapest (132 frt 54 kr) egyszázharminczkét frt és 54 krnak vételét elismeri, melyet c. k. Kelet” szerkesztésébe Kolozsvár a császári ottoman hadsereg sebesülte számára szíves volt átadni és saját kormányá nevében köszönetet fejezi ki az adományozónak ezen nagylelkű ajándékáért. Halál a főkonzul.”

— **Az „egyetemi kör”** ünnepélyes összejövetel gyűlése tegnap folyt le szép számú hallgatók előtt, melynek sorában gyűlés által lelkes éljenzettel fogadtott dr. Genersich Antal egyet. rector és dr. Abt Antal tanár urakat is tiszteltük. Az ülést Arkosy Gyula nyitotta meg egy előző beköszöntő beszéddel. Ezt követték Imre Lajosnak „br. Amadé Lászlónak egy költeményéről” és Vajda Emilnek „a 12-ik század egyik epikusáról” felolvasott értekezései. Az ülést beárta Schvacz Gyulának „az ifjúság a társadalomban” című és Czák Imre által felolvasott beszéde. Az ülés végével dr. Abt Antal tanár ur „azon benső örömeinek adott kifejezést, a mely az ülés folyama alatt egész lényét áthatotta, mivel alkalma volt személyesen meggyőződni a „kör” nemes céljairól.”

— **Aradról írják ekünk:** „Az aradi színdíny f. hó 4-én vette kezdetét. A közönségnél vádolt közönség ugyan kitett magáért. A rendkívüli bérletszűnet dacára is zsűfolt ház nézte végig az előadást. A szüretelés ugyan egy pár páholy tulajdonost távol tartott, de a megváltott helyárák a pénztári számarányon változtak nem okoztak. Mint biztosan irhatom, az első előadás jövedelme 570 forintot felül volt. Itt az érdeklődés a színdíny körül óriási buzgalomban nyilvánul; a választásnak 40 tagja a város legkülönbözőbb polgárai, legszersmind azon szerencsés donummal is birnak mit köznyelven „jóschwadának” szoktak nevezni s így nem csodálható, ha a keleti események iránti érdeklődéssel szoros kapcsolattal a színház iránti érdeklődés Mindkettő

től nagyon sokat beszélnek. A végeredményhez azonban még hozzátételleg sem lehet szólni. Itt minden a közönségtől függ. Az első előadás különben általánosan jó benyomást szült. Az első kihívást és tapsot Mátrai kapta az általa rendezett allegorai képletért, melyet háromszor újrátatással jutalmazott a közönség. Csiky Gergely alkalmi drámáitól a szintén nagy tetszésben részesült, ezzel pedig nagyon sok van mondva Aradon, hol a drámának vajmi kevés babér fog teremni, ha csak nem sikerül az operázó közönség egy részét elhódítani s így foglalni egy kis tért. Aradon köztudomás szerint minden második ember zeneértő, s így zenél vagy énekel uton utódon, mondanom sem kell, hogy ezek igen jó emberek mert már Schiller szerint: „Wo mann Singt, da lass dich ruhig nieder: böse Menschen haben keine Lieder” s hogy ezeknek csak is opera meg operette kell azon senki sem fog csodálkozni. Vannak azonban mások is, kik szerint a „jó dráma nagyon is megnázható”. Ámbár ezek is zenélnek, meg énekelnek, csak hogy otthon. Ilyen első helyen Bauer Henrik tanár, a genialis fiatal ember, kinek szerzeményei nem kis feltűnést keltettek s kitől több zenemű került már közfoglalomba, s örül általános kedveltségnek. A megnyitási ünnepély alkalmával előadott török indulóját riadó tapsokkal s ujjazással fogadta a közönség. Mint halljuk a rendező följárta a fiatal zeneszerző: köztette Jókay Miltonjához is valami melodramatikus zenét, hogy így könnyebben „beleheessen adni” a dráma iszonyban szenvedő „közönségnek”. A személnzetmely a megnyitási ünnepély alkalmával kivétel nélkül a színpadon volt. nagy, talán a kelletténél is nagyobb; az erőkről alkalmilag. Most még csak annyit, hogy az aradi vértanúk halála napját díszelődéssel ünnepli a színház, s a czéla Rákosi alkalmi darabját választja. Törjai.

— **Hymen.** Hary Béla kolozsmegeyi aljegyző szombaton tartotta esküvőjét Magyar Ilon kisasszonnyal, Magyar Mihály városi tanácsos szép leányával. Az egyházi szertartást a lutheranusok helybeli imaházában Mátyás János első pap vezette nagyszámú násznék és néző közönség jelenlétében. Násznapok: gr. Eszterházy Kálmán főispán és K. Papp Miklós a „M. Polgár” szerkesztője volt. Tartós boldogság kísérje az ifjú pár szép frigjét!

— **A török sebesültek javára** Patnoky Domokos joghallgató urtól 15 frt 70 krt vettünk át, mint az egyetemi ifjúság által tartott ismerkedési estélyen a török sebesültek javára tett adományokat. Harmadik gyűjtésünk e szerint eddig 51 frt 66 krt tesz. Adományokat még mindig örömmel fogadunk.

— **Hymen.** Bucher Károly, marosvásárhelyi tekintélyes kereskedő a napokban jegyezte el Kolozsvárt néhai Polly Mihály szép és művelt lelkű leányát Adél-t. Összinte szerencse-kívánatunk a szép ifjú párnak.

— **A kolozsvári országos nemzeti színház** műsora 1877. oct. hó 8-tól, oct. hó 15-ig Hétfő 8. Herczegasszony, bérlet 8-ik szám, kedd 9. Fromont és Rislér 1-ször, bérlet 9-ik szám, szerda 10. Jó madár, bérlet 10-ik szám, csütörtök 11. Vindsori vig nők, bérlet 11-ik szám, péntek 12. Godelot hotel 1-ször, bérlet 12-ik szám, sombat 13. Fatinitza, bérlet 13-ik szám, vasárnap 14. Lelencz, bérlet 14-ik szám.

— **A m. kir.** postaigazgatóságtól a következő sorokat vettük: Hogy a ploest — brassói diligenciapostajárata a brassó-budapest-bécsi személyvonattal csatlakozásba hozassék f. évi október 1-től kezdve nevezett postajárata következőleg közlekedik. Indul Ploestből 1 órakor déltűn, indul Kampinából 4 óra 56 perczkor d. u., indul Sinaiból 9 óra 11 perczkor este, indul Predealból 12 órakor éjjel, Brassóba érkezék éjjeli 3 órakor. A brassó-ploesti irányban az indulás Brassóból mint eddig esti 8 órakor történik. N.-Szeben, 1877. október 1-én. A m. kir. postaigazgató Follért.

— **Br. Bruckenthal Gyulának** örkösödési igénypere a Bruckenthal-féle hitbizományon f. hó 3-án tárgyalattott a nagy-szebeni kir. törvényszék, mint első bíróság előtt. Az ítélet br. Bruckenthal Gyula felperes ellen, a n.-szebeni ev. presbyterium javára dőlt el.

— **Marosvásárhelyi hírek.** Marosvásárhelyi leveleznők írja: Ö felsége a királyi névünnepe városunk is hódolattaljesen ünneplte meg. E napon a jelenleg körünkben időző 62-ik sorozatbeli katonák zenekar estői zenét tartott a katonai és polgári kitűnőségek lakása előtt. A sorozatbeli és a honvéd ezredeseken kívül Ajtai Mihály polgármester, két városi követünk: Dr. Knöpfler Vilmos és Borosnyay Pál, a királyi tábla elnöke Bárd Apor Károly, Bélydi főispán lakásai előtt zenét több több darabot a zenekar; e városi kitűnőségek előtt a derék és köztisztletben álló Kraft ezredes tapintatos figyelmé folytán már nem először zenét a katonai zenekar, a katonaság és polgárság közt fennálló jó viszony kitüntetésére és erősítésére; hanem a fentebbieken kívül az alkalmossal a helyi lelkesek u. m. Kovács Ferencz r. kath. főesperes, plébános, (kinek épen nevenája is volt) és Tolnai Lajos ev. ref. első pap is hasonló kitüntetésben részesültek. A töröksebesültek javára ma (október 7-én) Petri Jánosné vezetése alatt álló ev. ref. leányiskolában tombola játék rendeztetett. anyagilag is szép eredménnyel. Willman

György helyi rom. kath. fiatal tanár a napokban elhunyt. Béke poraira! Hamis ötförintosok vannak városunkban forgalomban; fájdalom e sorok íróját is lefőzte valaki egygyel, melyet aztán tőle a postahivatalnál lefoglaltak. Ova inti tehát a közönséget, hogy tanuljon a más kárán és a Z. ü. 86 jegyű ötförintosokat, melynek papírja durvább s balfelől a nő alak felett álló csillag szabálytalan, ne fogadja el, mert hamis. Színészeink, Szathmári Károly és Szutupa Andor társigazgatók vezetése alatt tegnap (október 6-án kezdtek meg a téli színdínyét. Nagy dísz allegoria (természetesen „bengáliai tűzfénnyel világítva”) nyitotta meg az előadást, melyben a magyar kezet nyújt török lesvérének és testvéri frigyet Pannonia megáldja, egész Europa (Francia Némét-, Spanyol- és Oroszhoz) képviselvejolt a különböző nemzeti jelmezekben és a társulat itt egytítesen mutatta be magát, szép diszleteit és csinos jelmezeit. Az allegoria szépen sikerült. Ezután „Egy kis szíveség” című francia vígjáték került színre, mely ügyes bonyolításaival és szellemes episdjával élénk derűltségben tartotta a közönség figyelmét. Szathmári Károly (Laberdan) előttünk már régismert kitűnő rutinirtnovivant színész művészeleg játszott s a közönség fel-lel zugó tapsait méltán érdemelte meg. Aradiné (Julia) és Peyper Mari (Adél) jól játsztak. Hamvay is (gróf Longspied) jó felfogással játszott, de eseten kőzhadonázása és taglejtése azonnal elárulta a kezdő színészt. Ferenczy Alajos, Delmart journalista szerepét, habár nem szerepköré, élénken, ügyesen adta. Haladása minket nagyon meglepett. A városunkban és Kolozsvárt tartott műkedvelői előadásokban láttunk volt öt legelőször pár év előtt debütálni. Mint műkedvelőt, a ki jó felfogással és igyekezettel játszott s még hozzá szerepeit mindig jól tudta, igen örömet megtapsolta a közönség: de midőn a jóakarati elismerést félreismerve egyenesen a kolozsvári nemzeti színpadon és pedig nagyobb szerepen lépett föl, e közönség is éreztette, hogy a kit, mint műkedvelőt megtapsolt, annak, miét színésznök sokat kell addig tanulni és fáradozni maig ugyanazon sikert, mint színész is kivívhatja, megérdemli; éreztette a közönség azt is, hogy „lassan siess és tovább érsz. És Ferenczy fogott a lecke. Örövendünk rajta, mert most már mint igen tehetséges, komoly törekvő színészt ismertük meg, a kire sok tanulmány és igyekezet után jövő vár. A vígjáték után „Szerelmi varázssal” című operettet adattott elő, a jelenleg egy hétóra városunkban időző Pongrácz Lajos és Molnár János kolozsvári népzene társaság közreműködésével. Dacára, hogy e zenekar különben igen kitűnő és a „Transilvania” termében naponta adott zeneestélyein élvezettel hallgatuk, jóízú magyaros csárdásait, sőt a Wagner zenéből bemutatott „Tannhäuser” operá részleteit, az operett előadása alkalmával való zenéje csak ténylegnek volt mondható s meg is látszott az előadáson, hogy színészek és zenészek kiteltetleg küzdöttek összhangba jóni. Mahalovics (Péter molnárinas) igen kitűnő tenorista, a ki szép és terjedelmes hanggal rendelkezik, jó felfogással játszik és egy oly tehetséges igyekező fiatal erőnek tűnt fel, hogy a kolozsvári nemzeti színházhoz való szerződése igen ajánlatosnak látszik. Hetényi Antonia (Rózi) mind hangja mind kifejező játéka által felülmulja tavalyi operette primadonáinkat; a közönség nem egy párdalt ismételtetett, tetszése jelöl. Szathmári (Katicza) csinos színpadi alak s kis szerepét jól töltötte be, Ferenczy a „közbejött akadályok miatt a vonatrol lekéselt Szegszárdy helyett szíves volt az előadás napján átvállalni karcsos borbély szerepét s a rendező e körülményt tudatva, játékkért! (még inkább énnéért!) elnézést kért és így elnézéstől, e második szerepléséről hallgatunk, annál inkább, mert a vígjátékban való szereplése jó volt. A színház berendezése rendkívül előnyös átalakításon ment keresztül. Az állóhely, egészen elvankülönítve és zárva a zárt székektől és ez így is van jól, mert eddig a zártcsák csak annyiban volt zártcsák, a mennyeiben az állóhelyen lévőek a helyhez való jutást csaknem egészen elzárták. A szintársulat még a tavalyinál is jobbnak ígérkezik. Az igazgatók is igen kitűnő színészek, hogy jó igazgatók is e, meglátjuk az ezutáni előadásokból.

— **Gyulafehérvárról** — a „P. N.” — oct. 6-ikáról a következő táviratot vette: Ma éjjel az itteni zárda főnökét kirabolták és meggyilkolták. A tettes ismeretlen.

— **Baleset.** Tordamegye volt főjegyzője: néhai Nagy Miklós özege e hó 4-én a ház padlásáról leesett s roppant kínok között kimult. A részvét általános a lesújtott család iránt.

— **Torda városában** és a vidéken, mint a „H.” írja nagy mérvben uralkodik a hideglelés s az orvosok nyilatkozata szerint ez epidemikus jellegű öltött betegség láza nagyon makacs, s nem ritka esetben halállal végződik.

— **Bogdán János** tekintélyes brassói kereskedő ismeretlen indokból fölbőlte magát. Holttemet meg részvét mellett sordák tették le a Bogdán-család s.-sz.-györgyi sírboltjába.

— **Vakmerő** buzgalmának már több s közbiztonsági eseteknél is adta jelét a radnóthi pénzügyőri őrség szakasparancsnoka szeml. Fejér Domokos, de oly feltűnést még sem okozott, mely érdemét annyira emelné, mint az alábbi eset, hol saját élete veszélyeztetésével több életet mentett

meg. A f. év és hó 20-án éjjel — mint a „Nemere” írja, — a legkevésbé sem sejdítve a veszélyt, mely közel, nyugodtan haladt két ujoncz emberével Csapó községén át. A veszély csakhamar bekövetkezett, mert alig érvén ki a faluból, 16 nagyobb részt szabadságot katonákból álló elenszegülés és megtámadásra felfegyverkezett csempész csapatall állott szembe. Mit ért itt a 3 ember tizenhat ellen! Hasztalan volt minden, az öszezűtközésnek meg kellett lenni, ök katonák tulajdon erővel, a mások csak finánczok — vérell is győzniök kell. Ettől indittatva a p. ü. örök ellen támadást intéztek, minek a vért szomjaó veszélyök csakhamar áldozata is lett. Az elesett baktárs iránti fájdalom és düh, kétszeres erő és bátorságot kölcsönzött a támadóknak, kik a tulajdon erő által is, az előbb szétszort s most a lövést intéző Csorja F. p. ü. ör. ellen tömörült csorda már-már céljokat elérni válték, midőn a többi közül magát kiszabadított szemlész, vigyázója megmentésére a tömeg közé robanva, azokat rövid, de életveszélyes harc után önmaga és a megsebesülés következtében lankadt két társa életének megmentésére — lefegyverezvén megadásra kényszerítette. A csempészek közül 6 megzűkött s a 9 lefegyverzett az elesett — márhulla — hátrahagyásával a Csapói lázangó oláhság tömörüléség idő vesztegetés nélkül a falut át Radnóthra kísértetett, hol az illető bíróságnak átadtak. — —i. —gy.

Apró hírek.

— A maros-ludasi népiskolához e hó 3-án Kanyaró Mihály vezértanítónak választott meg. — A mező-hegyesi árverés közpészű eredményű volt. Eladott 88 lb 34,000 frtért; átlag 386 frton. — János főherceg ismét írt egy katonai szakmunkát. Ez a „Vilmos főherceg 12-ik sorgyalogezred története.” Az ezred történetén kívül vázolja az osztrák katonai intézmények fejlődését. A közoktatási m. kir. miniszter megengedte, hogy előhaladottabb korú oly egyének, kik mint gyakorló földmérők már régebben működnek, 1878. decz. végéig földmérői szigorlatot tehesseken. — A mormon tizenkét apostel ki nyilatkozattá, hogy Young helye isteni kinyilatkoztatás folytán nem fog betöltetni, hanem ök, az apostolok veszik át az egyház vezetését. Az apostolok John Taylort választották elnöké. — A könyvtárunk okok nemzetközi konferenciájára ült össze e hó 2-án Londonban. A conferentia főcélja azon módok megállapítása, melyek szerint a könyvtárakat legjobban lehetne terjesztetni és gyarapítani. — Uj számoló gépet talált fel egy michigani óras. A gép 3000 alkatrészből áll, pontossággal oszthat vagy szorozhat tizenkét számjegyet.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Bérlet Kolozsvárt, kedden, október 9-én 1877.

9-ik szám.

Először Ifjabb Fromont és idősb Rislér.

Dráma 5 felvonásban. Hasonczimű, európai hírű, regénye után írta: Daudet Alfons és Belot Adolf. Fordította Huszár Imre.

SZEMÉLYEK:

Idősb Rislér — — — — E. Kovács Gyula.
Sidonia, neje — — — — Boér Emma.
Rislér Ferencz, öcsese — — — — Szacsay.
Ifjabb Fromont — — — — Krasznai.
Claire, neje — — — — E. Kovács Gy. né.
Delobelle — — — — Szombathelyi.
Desirée, leánya — — — — Ditróné E. M.
Chébe — — — — Kassai.
Chébené Sidonia szülői — — — — Philipoviczné.
Planus Zsigmond — — — — Ditrói.
Mrs. Dobzon — — — — Lotscharenké.
Egy komorna — — — — Váradiné.
Egy gyári inas — — — — Hempel.
Főpinczér — — — — Ifj. Fehérvár.
Vendégek, pinczerek, szolgák. — Színhely: Páris és Bougival Páris mellett. Idő; jelenkor.

Kezdeté pontban 7 órakor, vége 9 után.

A „KELET” magán-táviratai.

Feladatott Budapestén okt. 7. éjjel 1 ó. 45 p.
Érkezett Kolozsvárra okt. 7. reg. 2 ó. — p.
Október 5-dikén a törökök az egész Jantrai vonalon megkezdték a támadást.

A czár elrendelte egy új hadtest azonnali mozgósítását és Bolgárorszába küldését.

Éjjel érkeztek.

Feladatott Budapestén okt. 8. éjjel 12 ó. 35 p.
Érkezett Kolozsvárra okt. 8. éjjel 1 ó. 20 p.

Mehemed Ali elboacsátatásának oka azon nézete, hogy az oroszokat az éghajlat által kell tünkremenni engedni. A porta azonban nem akar időt adni az oroszoknak a reorganisatióra, s a német diplomatiától várható beavatkozást újabb diadalakkal akarja bevárni. Ezért Szuzejman utasított actiót erőlyesen megkezdeni.

Mehemed Ali a Montenegró ellen operáló hadtest parancsnokává lesz.

Az oroszok vesztesége a legutóbbi ázsiai harcokban 10,000 ember, a törököké 2,000.

Gambetta kiadta manifestumát, magát plébistium jelöltjének jelenté ki, szerinte az államról előtt nincs más alternativa, vagy alávetni magát a plébistumnak, vagy lemondani. A manifestumért újabb törvényesen üldözik Gambettát.

Délben érkeztek.

Feladatott Budapestén okt. 8. 11 ó. 15 p. d. e.
Érkezett Kolozsvárra okt. 8. 11 ó. 35 p. d. e.

Plevnától két orosz hadtest a trónörökös seregéhez vonatott. Az oroszok Plevnát személfartani és Rustukot ostromolni akarják.

Legujabb.

Feladatott Budapestén okt. 8. d. n. 12 ó. 30 p.
Érkezett Kolozsvárra okt. 8. d. n. 1 ó. 15 p.

Helfy Ignác ügyében a képviselőház mai ülésében jelenté Ghy-czy, hogy a vizsgálatból kitűnt, hogy azon hordárk közül, kik utasítva vannak az utcák és korcsmák vizsgálatára és e czéla voltak kiküldve, kettő Helfy házába betolakodott s ott boroztak, de nyolcz óra után eltávoztak, azóta sehol sem kísérték, tehát a képviselői immunitás nincs megsértve.

Helfy válaszában kíméletlenül megtámadja a kormányt, czáfolja a felsorolt adatokat, kérdi ha rendőrállam vagyunk-e, azt állítja, hogy Thaisz küldte házához a hordárokat.

Tisza erre figyelmeztette Helfy az olasz fegyver-szállítmányokra; az államnak kötelessége olykor — ugymond — bizonyos emberekre felügyelni, ez nem absolutismus, kéri a házat térjen napi rendre.

Simonyi Lajos rosszalja a vizsgálat lassúságát és keményen megtámadja a kormányt.

Feladatott Budapestén okt. 8. 12 ó. 35 p. d. u.
Érkezett Kolozsvárra sept. 20. 1 ó. 20 p. d. u.

Simonyi Lajos Helfy ügyében a jelentést nagyobb botrányok tartja, mint magát az ügyet, legalább bocsánatot kellett volna a háztól kérni, de a parlament is olyan, mint más, úgy bánnak vele a mint megérdemli. Tisza Kálmán azt válaszolta, hogy nem lehet az immunitás megsértésével a kormányt vádolni, csak azért, mert valakinek a házába bemettek. Apponyi Albert szerint a parlament tekintélye kívánja, hogy az ügyet komolyan vegyük, a dolgot tisztázva nem látja, alaposabb meggyőződést kíván s ezért indítványozza, hogy az elnöki jelentés adassék ki a mentelmi bizottságnak.

A vita még foly.

Távirati tudósítás

a budapesti árutőzsde hivatalos árjegyzeteiről október 6-áról.

	F a j	Ára 100 kg.	
		tól	ig
Gabona		frt/kr	frt/kr
Buza	bánsági	10 85	11 30
	tiszavidéki	11 20	11 75
	pestvidéki	10 70	11 —
	fehértmegyei	11 10	11 65
Rozs	magyar	7 50	7 70
	takarmány	8 20	9 —
Árpa	malata	6 70	6 80
Zab	magyar	7 40	7 50
Tengeri	bánsági	7 35	7 40
Repcze	másnemű	17 —	18 —
Köles	káposzta	11 —	11 05
	bánsági	10 75	11 80
Szakvány (Usance)	buza	7 —	7 12
	rozsa	7 —	7 12
(ny.) zesz	káposzta Aug. Szept. szál.	33 —	34 —
	bánsági Jul. Aug. szálit.	33 —	34 —

Távirati becsitudoítás tőzsdéről.

October 5-én 5% Metaliques 64.25 frt.
Kamat — — 5% Nemzeti kölcsön 6680. frt.
Arany járadék 57.80 1860 ki államkölcsön 74.80.
Bankrészvények 111.—. Hitelrészvények 843.—.
London 21725 Ezüst 84.—. Cs. kir. arany 104.60. Napoleon'd'or 5.61.— 100 mark német értékű 9.41.
Urbéri kötvények: Magyarországi 117.15. Temesi 77.75. Erdélyi 775.— Horvátországi 75.75

Felölös szerkesztő és kiadó tulajdonos: Békésy Károly.

Hivatalos.

Hirdetmény!

A közmunka s közlekedési m. miniszterium Budapest 1877. évi szeptember 7-től 1878. sz. a. kelt engedélyi okmányával Brassó város közönségének, a város utcáinak kikövezésére, a kövezet és a külváros utcáinak fenntartására fordítandó költségeinek fedezhetése végett hat évre kövezet-vámszedési engedély megadatott. A város szélein felállítandó vámsorompóknál következő vámdíjak fognak szedetni:

- 1.) Nehéz rakott, vagy társzekerbe fogott minden darab marha után 3 kr.
- 2.) Nehéz rakatlan társzekerbe fogott minden darab marha után 2 kr.
- 3.) Minden egyéb bármily nemű szekérbe fogott marha után 1 1/2 kr.
- 4.) Minden szabadon hajtott lovak, ökrök, bikák, tehenek, bivalók, öszvérek és szamarak darabja után 1 kr.
- 5.) Borjú, csikó, juh, kecske, bárány és sertés darabja után 1/2 kr.

Ezen vámdíjak fizetési kötelezettsége alól fel vannak mentve:

- a) Brassó bel- és külvárosának saját fogataik, lovaik, s egyéb marháikra nézve. (375) (1—3)
- b) A cs. kir. udvar és a cs. kir. hercegek fogatai.
- c) A cs. kir. katonaság és a m. kir. honvédség lovai.
- d) A m. kir. posta fogatai.
- e) Mindenféle állami vagyont, vagy az államutakra, állami építkezésekhez anyagot szállító fuvarok.
- f) A foglyokat, vagy tolonczokat szállító fogatok, úgy a tűzoltók fogatai is.

Minden egyéb fogatok, szekerek, marhadarabok, a sorompók átlép-tével a városba való bejövétel alkalmával vámdíjkötelesek.

A városból való kimenetel alkalmával vámdíj nem fizetetik.

Vámköteles szekerek és marhadarabok tartoznak a város 3 végén u. m.

- a) Ó-Brassó végén;
- b) Bolonya végén a köhidnél;
- c) Kis-Bolonya végén a Schmidt-féle gypjumosónál felállított vámsorompóknál előállni s a vámdíjt megfizetni.

Héti s országos vásárnapokon azonkívül a városba való bejáratok-nál u. m. a papirosmalomnál, a hátul-ó utcabeli öröl malomnál Ó-Brassó-ban és Mártonfalván vámszedők fognak felállítani, s vámköteles szeke-reknek s marhadaraboknak ezeken a napokon a városba való bemenetel itt is úgy mint a fent nevezett sorompóknál megengedtetik.

A ki a vámsorompók kikerülése, vagy keresztül rontásával magát a vámfizetés alól kivonja, az illető vámdíj 5—10-ét felérő a városi szegé-nyek alapja javára fordítandó pénzbírság alá esik.

A kövezet vámszedése a városi községtől haszonbérbe adatik, s a haszonbérlet s ennek közegei jogosítva vannak, minden a váms alá tar-tozó területre bejövő szekereket a város s a külvárosok minden bejáratánál megállítati, s mind addig be nem ereszteti, míg a járandó vámmilleték meg nincs fizetve.

A vámfizetés iránt netalán előforduló czivódások azonnal a város ka-pitányság elibe viendők, hol első bíróságilag elintéztetnek.

Minden egyes vámfizetésről a haszonbérlet nyugtatvány gyanánt je-gyet fog a fizetőnek kézhez szolgáltatni.

Haszonbérletnek végül a feleknek minden utólagos ellenőrzése s há-borgatása a sorompók belől, nyilvánvaló áthágási eseteket kivéve, meg van tiltva.

Ezen a kövezet-vámnak Brassó városában leendő felszedése iránti határozatok azon hozzáadással tétetnek közhírre, hogy a felszedés 1877. október 15-én fog kezdődni, s hogy mindenkinek, a ki e határozatok által sértve érzi magát, szabadságában áll, ellenük e hirdet-ménynek a „Budapesti Közlöny”beni közzétételétől számítandó 15 nap alatt felfolyamodni.

Brassó, 1877. október 2-án.

A városi tanács.

(376)

Pályázati hirdetés.

(1—3)

Gy.-Szárhegy 3200 lélekkel bíró nagyközség, községi orvosi állomása üresedésbe jövén, annak választás útján bétöltésére, a követ-kező feltételek mellett pályázat hirdetettik:

1.) Ezen orvosi állomásra olyan szakképzett egyén pályázhatik, a ki magyar honpolgár, a magyar nyelvet tudja és bírja, kifogástalan er-köcsi bizonyítvány mellett a magyar államban érvényes orvos tudori ok-levéllal bír, legalább 3 évi magán-, vagy kórházi orvosi gyakorlatot iga-zolni képes és a barom-orvoslást is érti.

2.) Ezen állomás javadalmazása 800 forint rendszer, s ezen kívül feltételeken a Borszék fűrdő orvosi teendőik végzéséért, a sorrend sze-renti fűrdő idény alatt 150 forint rendkívüli készpénz fizetés, s mindkét helyen kényelmes díj-mentes lakás.

3.) Az orvos Szárhegy községben a betegeket minden egyéb díj nélkül ingyen tartozik gyógykezelti; azonban halott vizsgálatért esetenként 26 kr., bűnügyi vizsgálatokért az illetékes díjak, valamint Borszéken és vidéken teljesített gyógykezeléseiről az orvost szabad díjazás illetik.

4.) Az állomás 1878. január 1-től kezdőleg 6 évre töltetik bé; köz-megelégedés esetén azonban ez idő lejártával állandósíttatik.

Ezen főbb és a szabályrendeletekben megszabott, s kívánatra az előjáráságtól kivonatban megkapható egyéb feltételek mellett pályázn-i óhajtok, azon értesítéssel hivatnak fel, hogy ezek szerint felszerelt bé-lyeges folyamodásait f. évi november-hó 15-ig alattírt elől-járásához beadni sziveskedjenek, mert a választás megjelölése szem-pontjából, későbbben érkező pályázatok figyelembe nem vétetnek.

Gyergyó-Szárhegyen, 1877. október-hó 1.

Az előjáróság,

CSENGŐ LAJOS, bíró.

CSÁSZÁR JÓZSEF, jegyző.

Nem hivatalos.

(424)

(104—104)

Bécs legnagyobb és legjobb hírt

vasbutor-gyára

Reichhard és társa
BÉCSBEN,

III. Marxergasse 17
Sofienbad mellett.

Ajánlja magát izléses kivitelű gyárt-mányai pontos szállítására. Képes minta-lapok kívánatra ingyen.

Épen most jelentek meg és kaphatók

Stein János

könyvkereskedésében

Kolozsvárt:

1878. NAPTÁRAK. 1878.

ERDÉLYI

KÉPES NAPTÁR

1878-dik közönséges évre.

Különös tekintettel a vásárok hibátlan kiadására.

XIX. Évfolyam.

Számos képpel. Ára 30 kr.

Postán küldve 36 kr.

Tartalom:

1. Naptárrész.
2. Bem álma. Irta Mezey József.
3. Bem tábornok.
4. János király utolsó napjai.
5. A vén cimbalmos. Irta Losonezy László.
6. Erdő, erdő, sürtű erdő. Népdal.
7. B-tara Gur, a jávaiak főisten.
8. Megállok az udvarodon... Népdal.
9. A királytigris Sumatra szigetén.
10. Huzd rá cigány... Népdal.
11. Nem hallottam soha ily büs harangszót. Népdal.
12. Székely Udvarhely vára.
13. Megérem még azt az időt... Népdal.
14. Testgyakorlat és tornászat Japánban.
15. Fáj a szívem, fáj a lelkem... Népdal.
16. Ez a kis lány rózsának van nevelve. Népdal.
17. Az állatkertben.
18. Nekem olyan asszony kell. Népdal.
19. Cifra szűrőm szegre van akasztva... Népdal.
20. Kék eres a szőlő levél... Népdal.
21. Vándormadár a gölya... Népdal.
22. Világoskék a csillagos éjszaka... Népdal.
23. A Bonin-szigetek.
24. Hull a levél a virágról... Népdal.
25. Jaj de sok szép szeretőm volt... Népdal.
26. Viszik a menyasszony selyem ágát... Népdal.
27. A viziló.
28. Nem szól a tilinkóm, elhasadt... Népdal.
29. Sajó kutyám jaj be mélyen aluszol... Népdal.
30. Szerettelek galambom nem mond-hatod... Népdal.
31. A Markesas-szigetek.
32. Szomorufűz hervadt lombja... Népdal.
33. Tul a Tiszán jegenyefa tövibe... Népdal.
34. Hasznos tudnivalók, 47 új és jeles gazdasági jó tanács.
35. Adomák: 1. Bolond Vitas. — 2. Okos mint a t... malacz. — 3. Mind a — z egyik. 4. A becsületes örmény. 5. Menj Matyihoz. 6. A jó káposzta. 7. Gróf Mikó életéből. — 8. Cudar stílus. — 9. Ki a szivány. — 10. Székely ember és a váltó. — 11. Könnyű volt a tekeréses urnák. — 12. Viszontlátás. — 13. Kire ütött. — 14. Reklám orra. — 15. A paradicsom. — 16. A cigány és az ara-tók. — 17. Életmód választás. — 18. Meg-emberelés. — 19. A nagy sokaság. — 20. A fene. — 21. A kövér disznó. — 22. Apád-nak parancsogatsz. — 23. Drága borbély. — 24. Fekete kávé. — 25. A ki mindent tud. — 26. Ki álljon meg?
36. Jeles mondatok.
37. Bélyeg illeték fokozatok.
38. Cselédbért és árendát mutató tábla.
39. Kamatszámítást mutató tábla.
40. A Királyhágón innen eső vásárok betrendben.
41. A Királyhágón innen eső vásárok hónapok szerint.
42. Hirdetmények.

Irodai fali naptár

1878-dik közönséges évre.

Legnagyobb ivrét, katolikus, protestáns, görög-orosz és izraelita naptárral, bélyegilleték fokozatokkal és az Erdélyi részek törvényszéki felosztásával.

Különösen megyei és városi községek, hivatalok, tör-vényszékek és mindenféle irodák használatául.

XIX. Évfolyam. Ára 30 kr.

Postán küldve 32 kr.

(371)

(3—3)

gy jó, értelmes és tapasztalattal bíró

főzőnő,

(szakácsnő)

kerestetik, egy nagyobb Privát háztartáshoz.

Havibér 10—15 forint.

Bővebb felvilágosítást ad

MARKUS FRIGYES,

kereskedő

Segesvárt.

(110)

(7—12)

Az 5 felsőge Ferenz József király által szabad. valódi

ARCANUM

a patkányok, házi és mezei egerek, vakondok- és csótányok kiirtására, melyet után kontárkodnak, de hamisítatlant kapható: Kolozsvárt: Bokros Ádám, Maros-Vásárhelyt: Fogarasi J. Demeter, Segesvárt: Misselbacher J. B.

Ára 1 nagy szelencének 1 frt.

Az Athenaeum

nagy képes naptára

Szerkeszti Concha Károly.

Tizenkilencedik évfolyam, számos fametszvényvel.

Ára 1 frt.

Nemzeti nagy képes naptár.

Szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalommal, számos képpel.

Szerkeszti Aldor Imre. Tizedik évfolyam. Ára 1 frt.

Borászati naptár.

Szerkeszti dr. Nyári Ferencz. Ötödik évfolyam. Ára 80 kr.

Falusigazda naptára.

A magyar gazdák, kertészek, lelkészek és tanítók számára.

Többek közreműködésével. Szerkeszti Máday Izidor.

Tizenegyedik évfolyam. Ára 80 kr.

Eötvös naptár.

Tanfériak és tanügybarátok számára.

Az Eötvös alap javára, kiadja a központi gyűjtő bizottság.

Szerkesztik György Aladár és Komjáthy György. Ára 60 kr.

A magyar nők naptára.

Szerkeszti Beniczky Irma. Tizedik évfolyam. Ára 60 kr.

Uj honvéd naptár.

(Együttal katonai naptár.)

A magyar nép számára. Szerkeszti Aldor Imre.

Tizenegyedik évfolyam. Ára 60 kr.

Lidércz naptár.

Tizenhetedik évfolyam. Ára 60 kr.

Iparos naptár.

Szerkeszti Gelléri Mór az „Alföldi Iparlap” szerkesztője.

Számos fametszettel, harmadik évfolyam. Ára 50 kr.

István bácsi naptára,

valgyis családok házigazdáknak és gazdaszanyoknak, népnevelőknek, hely-ség előjáróknak, iparosoknak és földmivelőknek való képes kalendárium. Alapítá Májor István. Szerkeszti Kóhalmi Klimstein József tanár. Huszonharmadik évfolyam. Ára 50 kr.

Protestáns új képes naptár.

Szerkeszti Duus Sándor tanár. Huszonnegyedik évfolyam.

Ára 50 kr.

Kossuth naptár.

Szerkeszti Honfi Tihamér. Nyolczadik évfolyam. Ára 40 kr.

A nép zászlója naptára.

A magyarnép számára. Szerkeszti Aldor Imre. Tizedik évfolyam.

Ára 40 kr.

A magyarnép naptára.

Képes kalendárium sokféle hasznos és mulattató olvasmánygyal ellátva. Toldalékul Paprika Jancsi „Nevessünk” című tárcája.

Ára 30 kr.

Nevessünk.

Uj humorisztikus naptár. IX. évfolyam. Ára 40 kr.

1878. 1878. 1878.

Ugyanott kapható:

Csak előre!

Török induló írta Mandl A. Ára 50 kr.

100 gyermekjáték

leírását tartalmazó játékkönyv dalokkal.

Összegejté s szerzé Komjáthy György. Ára 1 frt.

A magyar korona országainak

helységnevtára.

A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter úr ó nagyméltósága megbízásából és az országos magyar királyi statisztikai hivatal felülörködése mellett szerkesztette Kollerffy Mihály. Ára 7 frt 50 kr.

(213)

Valódi amerikai

Wheeler és Wilson-varrógépeket

mától kezdve következőleg számítom:

Nro 3 csak 53 frt.

Henger Nro 5 csak 110 frt.

Eredeti patent-varrógépeket

WHEELER és WILSON-rendszer

Nro 1^a ívelt asztallal és minden

készülékkel 45 frt.

Nro 2 ívelt asztallal, borítékkal

és minden készülékkel 49 frt.

Nro 2^a ívelt asztallal, minden

készülékkel, finom fodros fur-

nierral, fogóval és oszloppal 51 frt.

Nro 9 N. C. aranykítéssel, esi-zolt diófa-asztalon, zárószek-rénnyel; állványa gazdagon megaranyozva 45 frt.
Nro 2ª aranykítéssel, gazdagon ívelt dió- vagy mahagonifa-asztalon, oszlopépítéssel és zárószekrényvel; állványa gazdagon megaranyozva 50 frt.
Nro 7 aranykítéssel, gazdagon ívelt új felszekerényen, oszlopokkal amerikai dió-fából; állványa gazdagon megaranyozva 55 frt.

Teutsch József B., Segesvárt.

Rendes göngyölés vasúti szállításra ingyen. Esetleges szállítási törésért nem vállalok felelősséget, hanem előforduló esetekben pótdarabokkal szívesen szolgálok azon árban, melyben azok nekem állnak.